

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 12288403
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

17 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ORHAN SÜMER'İN
TBMM 7/21738 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Bozefe Maden Şirketi tarafından Adana'nın Kozan ve Kayseri'nin Yahyalı ilçeleri sınırlarında bulunan krom madeninde kapasite artırımı ve alan genişletmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında yaklaşık 4 bin ağacın kesileceği belirtilmiştir. Bu durum yalnızca ağaçların yok edilmesiyle sınırlı kalmayıp bölgedeki ekosistem, tarım arazileri, su kaynakları ve yerel halkın geçim kaynaklarını da ciddi şekilde tehdit etmektedir.

Söz konusu projeye 2010 yılında "ÇED gerekli değildir" kararı verilmiş ve aynı karar 2024 yılında da alınmıştır. Ancak genişletme projesinin, doğal çevre üzerindeki kümülatif etkilerinin yeterince değerlendirilmediği ve çevre tahribatının göz ardı edildiği düşünülmektedir.

Bu bağlamda:

1-Bozefe Maden Şirketi'nin kapasite artırımı ve alan genişletme projesine "ÇED gerekli değildir" kararı verilmesinin gerekçesi nedir? Bu karar alınırken bölgedeki ekosistemin ve yerel halkın zarar görebileceği neden göz önüne alınmamıştır?

2-Projenin gerçekleşmesi durumunda kesilecek olan 4 bin ağacın yerine dikilmesi planlanan fidan sayısı nedir? Fidan dikimi ve yetiştirilmesiyle ilgili bir denetim mekanizması oluşturulmuş mudur?

3-Bölgedeki tarım, hayvancılık ve su kaynaklarının bu projeden, nasıl etkileneceği değerlendirilmiş midir? Bu etkileri önlemek için hangi tedbirler alınacaktır?

4-ÇED raporlarında, projelerin kümülatif etkilerinin değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu proje kapsamında genişletme faaliyetlerinin önceki faaliyetlerle birlikte doğaya etkisi neden değerlendirilmemiştir?

5-Halkın projeye karşı olan tepkileri ve endişeleri neden göz ardı edilmiştir? Proje kapsamında bölge halkıyla herhangi bir katılım toplantısı yapılmış mıdır?

6-Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli bir şekilde bu proje kapsamında doğa ve tarım alanlarını korumak adına alınacak önlemler nelerdir?

CEVAP

Adana, Kayseri İlleri, Kozan, Yahyalı İlçeleri, Burhaniye ve Balcıçakırı Mahalleleri ve Yukarıgeçili Mahallesi sınırları içerisinde, Bozefe Maden İnş. Nakl. Tar. Ür. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan "Açık Ocak Krom İşletmesi Kapasite Artışı ve Alan Revizyonu, Yeraltı Ocağı, Kıрма Eleme Tesisi, Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Atık Depolama Tesisi" projesine Bakanlığımızca 27.12.2024 tarih ve 8110 nolu ÇED Olumlu Kararı verilmiş olup, Projeye ilişkin olarak ÇED sürecinde; ÇED Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, tüm komisyon üyesi kurum ve kuruluşların olumlu görüşleri doğrultusunda "ÇED Olumlu Kararı" verildiği, ÇED Yönetmeliği kapsamında verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı"ndan sonra

yatırıma başlamak için mer'i mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan izin onay ve/veya ruhsat alınması gerekmektedir.

Projeye ilişkin hazırlanmış olan ÇED Raporunda, II.4. Orman Alanları başlığı altında orman alanlarında planlanan faaliyetin öncesinde ve sonrasında yapılacak iş ve işlemlere yer verilmiş olup, bahse konu alanlarda planlanan faaliyetle ilgili olarak ÇED Sürecinde komisyon üyesi olan Tarım ve Orman Bakanlığınca (Orman Genel Müdürlüğü) olumlu görüş bildirilmiştir.

Projeye ilişkin hazırlanmış olan ÇED Raporunda II.8 Hidrolojik Özellikler. II.9 Hidrojeolojik Özellikler ve II.12 Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri bölümlerinde yerüstü ve yeraltı suları, tarım ve hayvancılık ile ilgili çalışmalar yer almaktadır.

ÇED Raporunda Bölüm III. 32. Kümülatif Etki Değerlendirmesi başlığı altında ve Ek-17: AERMOD Modelleme Raporu'nda kümülatif etki değerlendirme yapılmıştır.

Planlanan proje ile ilgili; 25.11.2014 Tarih ve 29186 Sayılı Mülga ÇED Yönetmeliği'nin 9. maddesi gereğince, ÇED sürecine Halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak amacıyla; 09.02.2021 tarihinde Kayseri – Yahyalı Balçakırı Mahallesi Muhtarlık Kahvesinde ve 08.02.2021 tarihinde Adana Kozan Ticaret Odasında Halkın Katılımı Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca halkın projeye ilişkin görüş, öneri ve şikayetleri ile ilgili olarak ÇED Raporunun IV.3. Halkın projeye ilişkin endişe, görüş/önerileri ve konu ile ilgili değerlendirmeler ve IV.4. Görüşlerine başvurulmuş proje ilgili tarafları ve görüş/önerileri ve konu ile ilgili değerlendirmeler başlığı altında yer almaktadır.

Projeye ilişkin hazırlanmış olan ÇED Raporunda, II.12 Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri, II.2. Koruma Alanları, II.3. Flora ve Fauna, Ek-15: a. Floristik Ekolojik Değerlendirme Raporu b. Faunistik Ekolojik Değerlendirme Raporu c. Hidroloji ve Hidrojeoloji Değerlendirme Raporu başlıklarında gerekli değerlendirilmeler yapılmış olup, ÇED Sürecinde yer alan komisyon üyeleri Tarım ve Orman Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü) ve Adana ve Kayseri Valilikleri (Tarım ve Orman İl Müdürlüğü) tarafından olumlu görüş bildirilmiştir.